

Nyhetschef
Anders Uddling
019-15 52 04
anders.uddling@na.se
Print- och featurechef
Stellan Norén
019-15 50 78
stellan.noren@na.se

Redaktörer
Göran Petersson
019-15 50 76
goran.petersson@na.se
Matts Dagerhäll
019-15 50 21
matts.dagerhall@na.se

Tipsa oss
dygnet runt!
Ring eller
skicka mejl.

Telefon: 019-15 50 55
E-post: nyhet@na.se

Följ NA på
Facebook, Twitter och
Instagram:
Facebook:
NA
Twitter: @NApunktSE
Instagram:
@nerikesallehanda

SENASTE
NYTT ALLTID PÅ
WEBBEN

Boende larmar om en skräcktillvaro

ÖREBRO Boende på Berggården slår nu larm. En skräcksituation inifrån boendet beskrivs:

– Allt som NA skriver stämmer. Det verkar som att de tömmer allt inför att ett nytt bolag ska komma in.

NA har sedan i måndags granskat förhållandena på Berggården och kunnat rapportera om brister i vad det gäller så gott som alla avgörande funktioner: bemaning, mat, rörelse, hygien och medicinhantering.

Anhöriga och tidigare anställda har berättat om situationen, och nu vill också de boende vittna om vad som beskrivs som skräckförhållanden.

Av rädsla för repressalier från vårdbolaget Norlandia som driver Berggården vill NA:s källor vara anonyma. Vad som skildras är en zombietillvaro där allt går ut på att överleva dag från dag.

– Matbristen är det värsta. Vittnesmålen berättar om en ensidig diet med färdiglagade kötträtter och snålt tilltagna portioner.

– Jag kunde aldrig drömma om att jag skulle få vara med om något sådant här på ålderns höst, säger en källa till NA som också beskriver sin känsla inför att vara helt utelämnad till ett vårdbolag som källan menar bara ver-

kar bry sig om pengar.

– Allt som NA skriver stämmer. Det verkar som att de tömmer allt inför att ett nytt bolag ska komma in. Det är värre än under andra världskriget.

Även den medicinska omvårdnaden brister stort, enligt källorna inifrån boendet.

– Jag tycker så synd om många gamla här. Själv vill jag bara komma bort härifrån.

NA har tidigare redogjort för turerna kring upphandlingen av driften på Berggården. I mars stod det klart att vårdbolaget Norlandia förlorade upphandlingen av Berggården.

Örebro kommun valde i stället att lägga ut driften på vårdbolaget Humana från och med 1 oktober. Flera av varandra oberoende källor har uppgett till NA att en tydlig skillnad i driften av Berggården började märkas efter att Norlandia förlorat upphandlingen i mars i år.

Det ska handla om ett snålände vad det gäller personal, mat och sjukvårdsmaterial. Detta bekräftas nu alltså av källor inifrån boendet.

Norlandia tillbakavisar uppgifterna.

Text
Anna Levin
019-15 50 68
anna.levin@na.se

Bristen på mat är värst, enligt NA:s källor.

FOTO: ROBBAN ANDERSSON

Boenden larmar om en skräcktillvaro inne på Berggården.

FOTO: ROBBAN ANDERSSON

Flera inspektörer vid Ivo's blixainspektion

ÖREBRO Här kliver flera inspektörer från Ivo in på äldreboendet Berggården i Örebro.

Inspektionen kommer som en direkt konsekvens av NA:s granskning av verksamheten.

NA har i en rad artiklar avslöjat allvarliga brister på boendet. Det är uppgifter om vanvård, matbrist, personal som beordrats att fota de boendes underliv. Och det är bara några av de uppgifter som NA publicerat.

Ett flertal inspektörer från tillsynsmyndigheten klev in på Berggården vid 10-tiden på torsdagen. De kommer en genomföra intervjuer med personalen och dokumentation kring vården kommer att gås igenom.

– Vi kan inte uttala oss mer än så, säger inspektö-

ren Cathrine Lauri till NA. Med sig har hon också Carolina Gustavsson och Daniel Johansson.

Ivo Region Mitt beslutade om inspektionen i början på veckan.

– Uppgifterna är förskräckliga. Man ska kunna få vara trygg och få den vård omsorg och man behöver som gammal, ja man ska helt enkelt kunna ha ett bra liv, sa Peder Carlsson, regionchef, till NA tidigare i veckan.

NA:s avslöjande har även resulterat i att Örebro kommun ska genomföra en utredning av de uppgifter som publicerats.

– Det är fruktansvärda uppgifter som kommit fram och som vi kommer gå till botten med, sa John Johansson (S), ordförande i programnämnd social väl-

Detta är Ivo

Ivo ...

... är en förkortning av Inspektionen för vård och omsorg
... utövar tillsyn över bland annat sjuk- och äldre vården
... granskar hur vård- och omsorg utförs
... hanterar anmälningar och rapporter om missförhållanden inom bland annat vården och äldreomsorgen
... utför tillsynsbeslut, inspektioner och provar tillstånd för privat verksamhet.

KÄLLA: IVO.SE

färd till NA tidigare i veckan.

Eric Fiedler
Anna Levin

Flera inspektörer från Ivo kom till Berggården i Örebro i går.

FOTO: ROBBAN ANDERSSON

Professorn ser allvarliga brister på Berggården

ÖREBRO För Yngve Gustafson, professor i geriatrik vid Umeå universitet, är bristande vård av äldre inget nytt. Förhållanden som de på Berggården har han mött på många andra ställen.

– Det är ingen tvekan om att den kritik som framkommit är mycket allvarlig och att det är väldigt stora brister, säger han.

Det läkaren Yngve Gustafson inte vet om geriatrik och äldreomsorg är förmodligen inte värt att veta. Han har decennier av erfarenhet och är en av de främsta förkämparna i landet för en bättre och värdigare vård av våra äldre.

– Det finaste man kan göra är att hjälpa en människa som inte kan klara sig själv. Finns det någon mer, vad ska vi kalla det, någon mer kristen insats än att hjälp en

Yngve Gustafson, professor i geriatrik vid Umeå universitet.

FOTO: MATTIAS PETTERSSON

svag och skör människa, säger han.

Han får veta om de Ivo-anmälningar som gjorts och läser sedan kommunens "Uppföljning av kvalitetskrav" när det gäller Berggården.

– Det är bara dokumentation som man har granskat, och ändå får man fram ett mönster som ser extremt allvarligt ut, säger han och fortsätter:

– När kommunen hittar sådana här brister i dokumentationen kan man mycket väl misstänka att si-

tuationen är extremt dålig och allvarlig.

Historien om när en kvinna satt med sin mamma när hon dog, och personalen sedan inte vet vad de ska göra får Yngve Gustafson att reagera hårt. I ett klagomål till kommunen skriver kvinnan: "Personalen skakar min mamma och skriker och frågar om hon är död."

– Då är det en extrem kompetensbrist. Jobbar man i äldreomsorgen, som är en verksamhet där människor faktiskt ofta dör, måste man ha grundläggande kunskaper för hur man konstaterar att en människa är död, säger han och fortsätter:

– Vad skapar det för ångest hos närstående om man betar sig på det sättet? För mig låter det helt absurt.

Han förklarar att även en demenssjuk människa kan rehabiliteras och bli bättre, men att det är sällsynt med rehabiliteringsplaner. Han

är förvånad över att kommunen frågade om det i uppföljningen.

– I det fallet ska Örebro kommun ha en eloge för att man efterfrågar och ställer krav på rehabilitering. Det lönar sig att alltid se till det friska och att försöka träna tillbaka funktioner även hos människor med demenssjukdom, säger Yngve Gustafson.

På många ställen i Sverige finns det äldreboenden med en helt fantastisk personal och vård, men enligt Yngve Gustafson är det för många boenden med allvarliga brister.

– Det här är inte nytt på något sätt. Det handlar om att vi har en systematisk åldersdiskriminering i Sverige. Vi ligger i botten i Europa när det gäller synen och behandlingen av gamla människor, både i sjukvården och äldreomsorgen, säger han.

Han ser att äldreomsorgen generellt i Sverige har en stor kompetensbrist.

– Man rekryterar personal som är utbildad och de får dessutom en bristfällig inskolning. Samtidigt ska de ta hand om några av de mest komplexa multisjuka människorna, som finns på äldreboenden. Den ekvationen går inte ihop, säger Yngve Gustafson.

Det är samtidigt oräddvinst mot den utbildade personalen.

– Varje dag möter de patienter, symtom och biverkningar som de inte har en aning om vad de beror på eller vad man kan göra åt det, säger han och fortsätter:

– Ju bättre kompetens du har, desto roligare blir jobbet. Då gör du ett bättre jobb.

Flera rapporter den senaste tiden har handlat om problem och vanvård på privata äldreboenden, men Yngve Gustafson ser egentligen

ingen skillnad mellan privat och kommunal vård.

– Vi hittar brister på alla håll och kanter. Vi har i våra studier inte kunnat se någon tydlig skillnad mellan privata och kommunala vårdboenden när det gäller vanvård, säger Yngve Gustafson.

Han talar mycket om minskade resurser och neddragningar inom äldreomsorgen i Sverige. Men grundreceptet för att lyfta äldreomsorgen är inte att slänga in mer resurser.

– Nej, det enklaste receptet, som samtidigt är det svåraste, är att ändra vår syn på gamla människor. Då skulle man inte acceptera att äldre människor diskrimineras och vanvårdas, säger Yngve Gustafson.

Text
Göran Wärnelid
019-15 53 50
goran.warnelid@na.se